

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Individ och Familjeomsorg

Beroendevård och

Socialpsykiatri

Handläggare: Gunnel Öhrming

Tfn: 508 03 203

Jyrki Arponen, personlig ombud

Tfn: 508 03 103

Tjänsteutlåtande

2006-02-28

Till

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

**Redovisning av verksamhet med personligt ombud år 2005, beteckning
704-06-3091.**

Länsstyrelsen i Stockholms län inkom 2006-01-20 med begäran om redovisning av verksamhet med personligt ombud år 2005. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd har erhållit 302 400 kr i statsbidrag till verksamheten.

Förslag till beslut

Att Spånga-Tensta stadsdelsnämnd överlämnar till Länsstyrelsen i Stockholms län redovisning av 2005 års verksamhet med personligt ombud.

Omedelbar justering

Jack Kindberg
Stadsdelsdirektör

Ante Hemphälä
Avdelningschef IoF

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts inom Individ och Familjomsorg, verksamhetsområdet Beroendevård och Socialpsykiatri av verksamhetschef och personliga ombudet.

Inför utbetalning av statsbidrag för år 2006 begär Länsstyrelsen att nämnden inkommer med redovisning av hur verksamheten har bedrivits samt bifoga en ekonomisk redovisning. Begäran av redovisning av verksamheten omfattas av 15 punkter, vilka besvaras punktvis.

Redovisning av verksamhet med Personligt ombud år 2005

Arbets-/handlingsplan för verksamheten. Uppsökande verksamhet som bedrivs och tillvägagångssätt.

- Personligt ombud bidrar till en kvalitetssäkring i vår stadsdel med att lyfta fram problem och frågeställningar och tydliggöra samt påvisa systemfel, som kan förekomma.

Uppsökande verksamhet för den ” tysta gruppen”, personer med psykiskt funktionshinder, som saknar nätverk och inte har kontakt med myndigheter förekommer så att personligt ombud är tillgänglig under fasta tider på olika platser inom stadsdelen. Målet är att kunna möta alla som söker personliga ombudets stöd och erbjuda råd och stöd samt hjälpa dem att få insats från annat håll. Särskild tonvikt läggs uppsökande och den tysta gruppen framförallt personer utan andra insatser.

Personligt ombud finns tillgänglig på träfflokal Lyktan i Tensta tisdagar kl. 11.00-12.00.

Personligt ombud svarar på alla frågor om vilken typ av hjälp som kan bli aktuellt. Personligt ombud har en timme per månad åt rådgivning på Medborgarkontoret i Tensta.

Personligt ombud tillsammans med sin kollega från Rinkeby besöker Spånga Psykosenhetens öppna grupp minst en gång per månad.

Personligt ombud medverkar inom Brukarrådet på träffpunkten Lyktan i Spånga-Tenstas stadsdel.

Personligt ombud finns tillgänglig då personer är inlagda inom slutna vård för psykiatri på sjukhusen.

Informationsinsatser som genomförts.

- Personliga ombuden inom PO-verksamheten Stockholm Nordväst har bearbetat en gemensam informationsmaterial om oss: Alla fem PO var med att delfinansiera nya informationsafficher. Nytt material med nya aktuella uppgifter om oss revideras årligen.

Personligt ombud kan genomföra informationsträffar hos olika berörda huvudmän och myndigheter. Dessa informationsträffar sker ofta i anslutning till arbetsplatsträffar och forum där PO kan nå ut till en större grupp.

Målgrupp för verksamheten . Hur beslutas att en person ska få respektive nekas personligt ombud? Finns bedömningsgrunder?

- Personligt ombud kan erbjudas till personer med psykiska funktionshinder som har ett funktionshinder som innebär ett omfattande och långvarigt socialt handikapp som medför stora hinder för ett fungerande vardagsliv.

Personer har komplexa behov av vård, stöd service och som har behov av kontakt med socialtjänsten, primärvård och eller den specialiserade psykiatrin (utan krav på diagnos) och andra myndigheter

Personligt ombud är en möjlig insats för personer som finns på hem för vård eller boende, HVB och för personer med psykiska funktionshinder och missbruk (dubbeldiagnos).

Personligt ombud samtalar alltid med personer som tillhör målgruppen om ett eventuellt uppdrag. Personligt ombud gör bedömningen ifall en person ska få eller respektive nekas personligt ombud. Klienten deltar i det som sker. Personligt ombud står för en personlig och tidsmässig kontinuitet som klienterna inte upplevt tidigare. Anhöriga till personer med funktionshinder kan också ta initialt kontakt med personligt ombud framförallt då klienten har lämnat tidigare samtycke till detta.

Ifall personer inte tillhör målgruppen kan personligt ombud ändå rådgöra med personer om att de har rätt att vända sig till andra aktörer som att ansöka gode män, boendestödjare eller handikappombudsman.

Antal personer som begärt personligt ombud fördelat på kön, ålder och orsak. Ange situationen vid årsskiftet 2005/2006.

- Totalt 65 klienter under 2005:

varav 35 män:

ålder under 25 år	0 personer
26 år - 45 år	12 personer
46 år -	23 personer

och varav 30 kvinnor:

ålder under 25 år	1 personer
26 år - 45 år	12 personer
45 år -	17 personer

Antal påbörjade, pågående och avslutade uppdrag vid årsskiftet 2005/2006.

- Antal påbörjade, pågående och avslutade uppdrag under 2005:
Kvarvarande 21 personer från föregående år 2004:
44 personer påbörjade under 2005
40 personer pågående vid årsskiftet 2005/2006, varav 22 män.
25 personer avslutade under 2005.

Antal personer som inte erhållit personligt ombud och orsak därtill, eventuell kö samt omfattning.

- Inga personer som tillhörde målgruppen som inte skulle fått personligt ombud. Det fanns inte heller någon kö till personligt ombud i Spånga-Tensta under 2005. Många fler skulle behöva personligt ombud men söker inte. *Uppskattningsvis* kan det bli fråga om 50-100 personer, som inte söker personligt ombud i Spånga-Tensta stadsdel.

Vilka ingår i lednings-/referensgrupp för verksamheten?

- För att kunna tillgodose samhällets stöd för personer med psykiska funktionshinder är samverkan nödvändig, bland annat för att minska att personer faller mellan stolarna. Personliga ombuden har haft svårigheter att få företrädare för andra huvudmän än respektive stadsdelar att ingå i ledningsgruppen. Det var svårt att avsätta tid för möten med ledningsgruppen. Personliga ombuden har velat glesa ut möten med ledningsgruppen, däremot har ledningsgruppen varit inbjuden till referensgruppens möten. En anledning till svårigheter är att flera stadsdelar har samarbetat om personliga ombudsverksamheten är att andra huvudmän såsom psykiatri, primärvård och försäkringskassan, arbetsförmedling har en annan geografisk uppdelning.

Personliga ombuden i Stockholm Nordväst implementerat

referensgruppen till PO med tre regelbundna möten under 2005.

Brucarorganisationerna kan ofta bidra med annan kunskap än den som myndigheter och vårdgivare besitter. Referensgruppen består av ansvariga

företrädare för socialpsykiatri från respektive stadsdel, företrädare från Försäkringskassan, företrädare från Psykosenheten från Spånga-Tensta och Rinkeby i Norra Stockholms Psykiatri, IFS, RSMH och ett antal brukarledamöter från lokala Brukarrådet i Spånga-Tensta.

Vilket mandat har lednings-/referensgruppen?

- Ledningsgruppen är ytterst ansvarig för att Personligt ombud kan genomföra sitt uppdrag för personer med psykiska funktionshinder i våra stadsdelar. Ledningsgruppen vill ha en sammanställning av olika systemfel från personliga ombuden. Ledningsgruppen träffas 3 – 4 gånger om året. Samtliga personliga ombud i Stockholm Nordväst skall delta vid företrädare till ledningsgruppen ansvarar för att förmedla och inhämta information samt synpunkter vid dessa möten.

Referensgruppen finns som ett forum där personligt ombud kan delge en bred kunskap om lokala förhållanden och samtidigt kunna ha informationsbyte till andra aktörer. Personligt ombud kan påvisa vilka systemfel kan förekomma.

Hur ser roll- och ansvarsfördelningen ut mellan ledningsgrupp, arbetsledare och ombud?

- Ledningsgruppen har övergripande ansvar för personligt ombud verksamheten. Ledningsgruppens uppgift är bland annat värna om personliga ombudens arbetsvillkor. De skall tillsammans med personliga ombuden ställa upp tydliga mål för vad ombuden skall uppnå i sitt arbete, bistå dem i prioriteringen mellan olika uppgifter.

Spånga-Tensta stadsdel ansvarar för arbetsledningen av personligt ombud. Verksamhetschefen Gunnel Öhrming har det dagliga praktiska, formella ansvaret. Hon träffar personligt ombud i Spånga-Tensta en gång i månaden. Vid dessa träffar diskuteras primärt verksamhetsfrågor och inte individärenden.

Personligt ombud har en självständig roll gentemot personer med psykiska funktionshinder. Personligt ombud arbetar på ett sätt som värnar relationen mellan ombud och person med funktionshinder. Detta kan bidra till ökad självkänsla och därmed en förbättrad livssituation för klienterna. Kontakten med olika myndigheter och vården har förbättrats. Personligt ombudens roll och funktion är en förutsättning för att dels kunna arbeta på klientens uppdrag, dels att identifiera systemfel.

Har verksamheten utvärderats? Om så är fallet, vad blev resultatet?

- Personligt ombud verksamheten har inte blivit externt utvärderat.

Ledningsgrupp-/referensgruppens arbetsformer, t.ex. mötesfrekvens och frågor som avhandlas

- Under året har 3 Ledningsgruppsmöten förekommit samt 3 referensgruppsmöten. Informationsspridning, ombudets roll i organisationen samt upptäckta systemfel har avhandlats. (se vidare de två ovan nämnda punkterna)

Hur utövas arbetsledning/vardagsledningen? Vad fungerar bra respektive mindre bra?

- Arbetsledningen har stor betydelse för hur arbetet bedrivs och utvecklas i Spånga-Tensta. Arbetsledaren har både en viktig operativ och administrativ uppgift och som aktiv och engagerad kan hon ge legitimitet till personligt ombud i sin verksamhet. Arbetsledaren ser till på kort sikt att personligt ombud får tillträde till de offentliga systemen för att kunna påverka dessa och på lång sikt skapa resurser och stöd för personligt ombud i Spånga-Tensta stadsdel. Arbetsledaren har också bidragit till med att personligt ombud har fått ett ansvar och självständig roll gentemot personer med psykiska funktionshinder.

Kompetensutveckling och handledning som ombuden erhållit under 2005.

- Vad gäller kompetensutveckling Personligt ombud har deltagit vid alla aktuella konferenser, nationella föreläsningar och lokala nätverksmöten för personliga ombuden under 2005.

Under 2004 startade vi personliga ombud i Stockholm Nordväst med gemensam handledning ca var tredje vecka under våren och hösten. Vi fortsatte med samma handledare under våren 2005. Under hösten 2005 fördelades vi till två olika handledningsgrupper och en handledare.

Arbetsmetodik/-modell för verksamheten?

- Personligt ombud använder olika verktyg/arbetsmetoder som stöder arbetsmodell för verksamheten:

Nätverksarbete/möten sker både externt och internt och är viktig metod för att nå framgång i klientarbetet.

Handledning för att hitta yrkesrollen och vidare som stöd i verksamhetens utveckling.

Personliga ombuden i Stockholm Nordväst hade en gemensam planeringsdag under hösten 2005 om pågående nätverksarbete mellan ombuden i våra stadsdelar och andra kollegor inom Stockholms län och vilka arbetsmetoder, kommunikation och synsätt och hur vi ombuden skulle kunna rapportera systemfel.

Verksamhetens lokal som skall vara en neutral mötesplats som möjliggör respektfull och integritetsskyddad kommunikation mellan personligt ombud och klienten.

Fullmakt vid behov för att företräda klienten.

Arbetsmodellen personligt arbetar utifrån finns beskriven i Socialstyrelsens skrift "Mål och metoder att arbeta som personligt ombud" Modellen innefattar följande faser:

Kontaktfasen, vilken innefattar bland annat information om verksamheten.

Förtroendeskapandefasen, då klientens behov av stöd och hjälp kartläggs.

Personlig plan, en muntlig plan upprättas som tydliggör mål.

Genomförandefasen, då personliga ombudet hjälper och stöttar klienten i olika aktiviteter som är kopplade målen.

Avslutning, kan också vara vilande.

Ekonomisk redovisning med uppgifter om bl.a antal tjänster, vakanser, tjänstledigheter samt längre sjukfrånvaro.

- Spånga-Tensta har under året haft en heltids anställd som PO ingen tjänstledighet har förekommit och 0 sjukfrånvaro dagar kan redovisas, under 2005.

Ekonomi

Budget 2005	Intäkt VP	Bokslut 2005	Nettoavvik./Tot avvik.
422 tkr	302 tkr	440 tkr	- 18 tkr
